

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan sveder, inimi nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vsa leta 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld., 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za ostanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Naša unanja politika.

(Iz proračunskega oddelka avstrijske delegacije.)

Besede, s katerimi je cesar v nedeljo odgovoril na pozdrav delegacijskih predednikov, potrjujejo naše upanje, da se ohrani evropski mir, da se obvarujejo evropski narodi krvavega mejnobojnega klanja, vsaj v bližnji prihodnosti, v kolikor se da to presoditi po človeški previdnosti. Nagovor cesarjev je bil nenavadno kratek, a vzlic temu obuja izredno pozornost. To pa zategadelj, ker se ni z nobeno besedico omenila trozveza in ker se izrecno povdarja, da je razmerje mej monarhijo in vsemi državami jako prijateljsko. Odkar se je sklenila trozveza, se kaj takega ni primerilo. Vsako leto je cesar v prestolnem nagovoru slovesno povdarjal pomen te zveze za evropski mir, vsako leto je izrecno naglašal, da stoji nepremično na strani svojih zaveznikov, da je torej trozveza tista os, okolu katere se suče vsa unanja politika naše monarhije.

Da se letos to ni zgodilo in da se letos tudi ni omenila Bolgarska, čeprav je sedanjí položaj v tej državi jako kritičen in čeprav je baš Bolgarska kriva antagonizma mej našo monarhijo in Rusijo, to je prouzročilo najraznovrstnejša domnevanja.

Nekaterniki prerokujejo popolu obrat v unanji politiki, drugi pa sodijo, da se trozveznim državam zdi primernejše, ne omenjati zveze iz ozirov na svoje sosede, da pa se je trdno držé, kakor doslej. Resnica pač ni ne jedno ne drugo, ali kaj je pravi vzrok, tega še ni moči uganiti.

Pod utisom cesarjevega govora se je včeraj sešel proračunski odsek avstrijske delegacije in začel posvetovanja o proračunu ministerstva unanjih del, pri kateri priliki obrazloži minister svojo politiko.

Poročevalec Dumba je naprosil ministra, naj pojasni unanji politični položaj, zlasti razmere v Bolgarski in v Srbiji, ter rekel, da je po sebi umevno, da se v prestolnem nagovoru ni omenila trozveza, ker so se povdarjali prijateljski odnošaji z vsemi državami, da pa je vzlic temu trozveza podlagi naši unanji politiki. Mladočeški delegat dr. Pacak je izjavil, da mladočeška stranka odkrito nasprotuje trozvezni politiki in ž njo ves češki narod. Da se izrazi to nezaupanje, glasovali bodo

mladočeški delegati zoper proračun, da pokažejo na ta način principijelno svoje nasprotstvo trozvezi. Kalnokyju se je pač posrečilo, ohraniti mir, ali sredstva so taka, da so na jedni strani silno oslabili gospodarsko moč prebivalstva, na drugi pa niso zagotovila takega miru, kakor je potreben za razvoj narodov. Ta naš oboroženi mir pomeni bodoči propad naše države. Češki narod je trozvezi nasproten, ker militarizem ugonoblja gospodarske sile in ker ovira samostalnost države in statuirá nje odvisnost od tujih interesov; nasprotuje trozvezi, ker je na škodo celi državi in Češki, ker upliva na notranjo politiko avstrijsko na način, ki je nasproten historični misiji Avstrije napram njenim narodom; ker jej ni zaupati, ko uči zgodovina, kje je bil vedno prijatelj in kje neprijatelj države in kje je še sedaj; in ker ne odgovarja čutilom velike večine prebivalstva v naši državi. Trozvezi nasprotujemo iz gospodarskih, političnih in narodnih urokov. Financijelno in politično propadanje Italije, katero so prouzročili troški za vojako, bodi nam svarilni vzgled. Naša trgovinska bilanca bo kmalu pasivna, prišli smo do skrajne meje plačilne moči. Ta naš oboroženi mir, kakor ga vzdržuje grof Kalnoky s pomočjo trozveze, pomeni izsesovanje finančnih in gospodarskih sil naše države. — V prejšnjih zasedanjih smo večkrat povdarjali, da jedini zanesljivi zaveznik bi bila Rusija in zadovoljni smo, da je Kalnoky zapustil protiruska pota. Naj bi se zveza z Rusijo utrdila, ker le taka zveza bi jamčila mir. Unanji mir pa je odvisen vsaj deloma od notranjega miru. Kako uplivajo notranje razmere na unanje, svedočijo izjave ruskega finančnega ministra Witteja. Pri nas vladajo trije narodi celo državo, manjšina večino. Na Češkem se preganja zvest, lojalen narod le zato, ker zahteva, naj se uveljavijo bilateralne pogodbe s cesarsko rodovino, naj se mu priznajo podedovane pravice in naj se da kralj kronati. Za to legalno potezanje se trpinči z izjemnimi naredbami. Ali se je potem čuditi njegovi velikanški nezadovoljnosti? Na čelu temu kraljestvu stoji političen strankar, ki hoče z izjemnimi naredbami in političnimi pravdami sanirati razmere. To, da so izjemna sodišča v 11 mesecih prisodila 230 let ječe, govori jasno. Odpraviti je vzroke nezadovoljnosti. Kalnoky je pač priznal, da so urejene notranje razmere pogoj razvoju države,

ni pa svojim besedam pomagal do veljave, ni torej spolnil svoje dolžnosti. Kdor pa se po svojih besedah ne ravna, temu ne moremo zaupati. — Kočno je govornik ministra vprašal za razne posameznosti. Delegat grof Zedtwitz je ugovarjal, ker je Pacak govoril v imeni vsega češkega naroda; dr. Russ je izrekel Kalnokyju zaupanje čeških Nemcev in rekel, da se češke zahteve ne bodo izvršile, če ne privolijo Nemci. Pacak je odgovoril Zedtwitzu, da se je češko plemstvo izneverilo narodu in se mu več ne pršteva, narod pa je glede unanje politike jedin.

Minister unanjih del grof Kalnoky je potem v tri četrt ure trajajočem govoru pojasnjeval svojo politiko. Mej drugim je rekel: Cesar je povedal, da je naše razmerje z drugimi državami prijateljsko. Trozveza se je uživala. Nje nasprotniki in sovražniki so se večinoma izgubili. Tudi razmerje s Francijo je najboljšo. To se je videlo, ko je bil cesar na Rivieri. Tudi razmerje z Rusijo je najboljšo. S Srbijo se ni nikaka tajna konvencija sklenila. Kralj Aleksander dokazuje resno voljo, gojiti prijateljsko razmerje z Avstrijo in gotovo se mu posreči, zboljšati razmere v Srbiji. V Bolgarski vladajo sedaj — žal — nejasne razmere. Prejšnja vlada je dajala več garancij za stabilnost razmer, kakor sedanja. Razmere na Bolgarskem so vsekako netrdne, če je tako lahko priti z visokega mesta v ječo. Vzlic temu simpatizuje Avstro-Ogerska z bolgarskim narodom in želi, da bi se v miru razvijal. Odnosaji z Rumunsko so najboljši. Rumunska je imela priliko spoznati dobroto trozveze. Če so na Rumunskem tudi narodnostna gibanja, jih bo ondodna vlada napeljala v mirno strugo. Na aneksijo Bosne ni ministerstvo nikdar mislilo. Tudi o tem, da je Nemčija Avstrijo glede trgovinske pogodbe prehitela, ni moči govoriti. Tudi Čehom je trozveza ugodna. Pravi, da kot minister unanjih del se nima baviti z notranjo politiko, dvomi pa, da propovedujejo Čehi samo mir. Storil je kar je mogel v prosep miru, in cesar je rekel, da je najčrnejša želja njegova, naj se notranji mir ohrani, kjer vlada, in doseže, kjer ga ni.

Po ministrovih preoskrodnih besedah, je delegat Dumba predlagal, naj se Kalnokyju izreče zaupanje, kar se je zgodilo z vsemi glasovi proti glasu dr. Pacaka.

LISTEK.

Lady Hilda.

(Roman, angleški spisala Quida.)

VI.

(Dalje)

Taki pogovori so jo napotili, da je jela o raznih rečeh premišljevatí. On je nanjo uplival bolj, kakor je sama vedela. Pod ljubeznivo masko posvetnega moža, ki jej je dvoril, je spoznala misleca, ki je življenje bolj in jasneje razumel, kakor ona.

Največja hiba današnje družbe je to, da polaga na malenkosti veliko važnost. Tudi Hilda je spoznala, da se je doslej pri vsem svojem sijaju bavila samo z malenkostmi. Narava jej je bila zaprta knjiga in ona je dvomila, da je kdaj prav razumela umetnost.

„Ako vas stvari, kakor freske, zanimajo, ogledite si Florenco. Ako ne, zabavajte se, kakor veste in znate, dokler vam tu ugaja; ni treba, da si mesto ogledate,“ rekel je neki sloveči kritik. Odlčni svet, ki hiti v Florenco, da tam prezimi, se drží večinoma

tega nasveta in si mesta niti ne ogleda; on ne gleda mestnih krasot in božanskih umotvorov, se ne meni za slavo mesta. Pozna samo svoje prijatelje, svoje lice, svoje zabave; ljubovanje in namigavanje mu zadošča; dlje ne sega njegov horizont. Lady Hilda se je sicer močno razlikovala od ljudij te vrste, ljubila je umetnost že iz davna, a v tako prozorni krasoti in jednostavnosti je ni še videla nikjer, kakor v Florenci. Hodeč po Florentianskih kapelah in mirnih božjih hramih je polagano pozabila marsikatero svojih teorij in se navadila čustvovati in fantazirati. Nje ljubezen za umetnost je bila doslej, kakor je sama uvidela, neko hladno, kukavno čustvo. Bavila se je bila s filozofijo umetnosti, odgajala se v vseh mogočih šolah, poznala točno karakteristična svojstva te ali one dobe, znala učeno govoriti o lombardskem in bizantinskem slogu, o objektivnem in subjektivnem, arhaističnem in naturalističnem pravcu v umetnosti, ali to je bilo samo šolsko govoričenje, neko dražestno dlakocepljenje, ki je v njej obujalo čustvo prezira napram tistim, ki vsa tega niso vedeli. Umetnost je v nekih društvenih slojih časih tako v modi, kakor v drugih vera ali razuzdanost. Tudi Hilda je smatrala umet-

nost za modo, za neko seveda višjo vrsto zabave, in šele tu, v tem posvečenem, najkrasnejšem mestu na svetu, v čigar zidovih je toliko sledu geniju umetnosti, šele tu je umetnost naredila na Hildino dušo globok utis. Njene teorije so se razpršile in se premenile v iskreno spoštovanje, njena filozofija se je premenila v nežnost; razgleduje cerkvene podobe iz ljudskega življenja dobila je naraven pojem o tem življenju in postala je čedalje jednostavnejša in ponižnejša, čedalje je bolj spoznavala, da je umetnost neke vrste vera in da mora človek biti „kakor malo dete“, da jo prav razume.

Nehala je zmatrati umetnost za čustvo; zmatrala jo je za čustvo. Kako to? O tem ni premišljevala.

Čutila je, da se gube nje stara načela, kako je bilo nje dosedanje življenje hladno, brezmišlno, da, neumno. Pravega razloga tej premembi ni hotela spoznati, ker ga še ni povsem jasno čutila — ni še vedela, da je njeno srce prevzela ljubezen in da ljubezen, ako zasluži to ime, provzroča vedno: harmonijo duše in ponižnost.

(Dalje prih.)

Glasovi z Goriškega.

Iz Gorice, 16. septembra. [Izv. dop.]

(Dve razstavi. — Deželna učiteljska konferenca.)

Danes imata biti zaključeni dve razstavi v Gorici, namreč: „umetniška (!) in obrtna“ ter „šolska in učna razstava“. Prva je imela biti zaključena že v nedeljo; ali ker so naši Lahi naredili k njo tudi v gmetnem oziru popoln „fijasko“, podaljšali so ji življenje še za osem dni, nadeje se, da jim vsakoletni živahni pričetek šolskemu letu prinese zaželjenih slovenskih desetih in kron. V koliko se jim je posrečila ta nakana, ne vem; toliko pa lahko rečem, da so od slovenske strani ujeli le malo desetih. — In to je prav! Kadar Lahi prezirajo nas Slovence, kakor bi nas ne bilo v deželi, zakaj naj bi se jim mi usiljevali in jim nosili denar, kar jedino ljubijo v slovenskih rokah?! Slovenci so v ogromni večini poslušali glas tukajšnjega narodnega glasila, ki je izdalo parolo: Lahi naj razstavljajo in gledajo sami! — Reči moramo, da Lahi so se silno trudili, da bi privabili ljudi v razstavo. Pogosti koncerti, tekmovalje raznih godb, petje novih laških „narodnih“ (!) pesmij, razsvetljave itd. — vse to je v treh tednih privabilo komaj 15.000 ljudi v razstavo. Kako bore malo je to za glavno mesto poknežene grofovine goriške! Toliko blamažo bi si bil pač lahko prihranil naš deželni glavar grof Fr. Coronini! Da je stal na čelu taki hujskariji proti Slovincem, to si je treba dobro zapomniti.

Razmeroma veliko sijajnejše je uspela šolska in učna razstava, katero imamo od četrtega v novem posloplju ženskega učiteljskega. Deset soban je napoljenih z zanimivimi izdelki učencev in učiteljev ter z učnimi pripomočki vseh možnih vrst. V jedni sobani so šole Goriškega mesta, mej katerimi se posebno odlikujejo „Slogini“ zavodi. Po dve sobani imata okraja goriške okolice in gradiščanski. Jedno sobano imata skupno sežanski in tolimski okraj. V jedni sobi so založniki, izdelki učiteljev in učencev. V jedni sobi je šolska oprava. Risanje in glasba imata tudi po jedno sobo. — Koliko zanimivih izdelkov je tu razstavljenih! Da, zanimivih, ker kažejo nam, na koliko stopnjo se je povzdignilo naše šolstvo v zadnjih letih. Odlikuje se posebno okraj goriške okolice, iz katerega so razstavile vse šole. — Ni moj namen, da bi opisoval to razstavo; konstatujem le splošni efekt, ki je naravnost presenečujoč. Tu se vidi, kako se naša mladina pripravljala za praktično vsakdanje življenje. Šivanje, pletenje, kačkanje, vezenje zastopano je tu od najprimitivnejših početkov do najvišje elegancije in dragocenosti. Prevaguje pa praktična stran: perilo, obleka, zlasti krpanje in predelovanje oblek, kar je jako hvalevredno. — Kar se tiče risanja, pokazal se je tudi velik napredek; tudi tu je merodajna praktična potreba. Deklice rišejo razne kroje, dečki pa se pripravljajo za razne poklice. Naše učitelstvo se je tudi odlično udeležilo s svojimi izdelki ali z raznoterimi koristnimi zbirkami, ki služijo kot učni pripomočki. Skratka, kdor si je ogledal to razstavo, zapustil je zadovoljen posloplje ženskega učiteljskega. Obisk je nenavadno obilen, vsak dan veliko večji nego v tisti laški „umetniški“ razstavi, kjer kažejo naši Lahi svoje siromaštvo! — Da je ta razstava tako lepo uspela, moramo biti hvaležni možu, ki je bil od prvega početka do konca duša cele razstave, ki je neumorno delal in razumno vodil vse priprave in konečno ureditev. Ta mož je okrajni šolski nadzornik in predsednik „Goriške Čitalnice“ cesarski svetnik gosp. Fran Vodopivec, požrtvovalen rodoljub in uzoren šolnik. Čast in hvala mu!

V četrtek ob 10. uri zjutraj je bila slavnostno otvorjena v obširni telovadnici ženskega učiteljskega tretja deželna učiteljska konferenca. Tudi to vodi deželni šolski nadzornik vitez Anton Klodič-Sabladoski, ki je vodil že prvo l. 1874. in drugo l. 1884., kar je gotovo osamljen slučaj v Avstriji. K slavnostni otvoritvi je došlo razun delegatov veliko odličnega občinstva. Otvoril jo je vitez Klodič s kratkim nemškimi (!) nagovorom, potem je pa obširno govoril slovenski in laški o razvitku šolstva od l. 1869. ter o neobhodni potrebi vere za pravost. — Namestnik Rinaldini je (nemški!) povdarjal ljubezen mej narodi in skupno vez v osebi vladarjevi; pozval je, naj občinstvo zakliče trikratni „hoch!“ — na kar so zadoneli seveda gromoviti „Živio“-klici, ki so nekaterne spravili kar v konvulzije. Sledila je cesarska pesem; ker so prihiteli k petju le slovenski učitelji, Lahi pa ne, je naravno, da so

pele slovenski. To je nekaternikom zopet kri podilo v glavo! Zakaj pa? Saj nemščina niti deželni jezik ni! — Naposled je deželni glavar pozdravil v imenu deželnega odbora konferenco in razstavo — v obeh deželnih jezikih. Do danes so dokončali razprave razni odseki. Jutri bo druga splošna seja. — O tej in sploh o konferenci bom še poročal.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 18. septembra.

Avstrijski delegatje pri cesarju.

Po prestolnem nagovoru je ministerski predsednik knez Windischgrätz predstavil cesarju posamezne delegate. Cesar je skoro z vsakim govoril. Nas zanima v prvi vrsti to, kar je govoril cesar z delegati iz slovenskih krajev. Posl. Klun u je cesar rekel: Veseli me, da Vas zopet vidim. Vi ste bili že večkrat v delegaciji. — Klun: Sedaj sem tretjič, Velečanstvo; — Cesar: Potem ste pa jako marljivi. Ali ste že bili v Budimpešti. — Klun: Da, Velečanstvo, vse te kratke sem bil v Budimpešti. — Cesar: Toliko večja je Vaša zasluga. — Z delegatom Burgstallerjem je govoril cesar o trgovinskih razmerah v Trstu, z delegatom dr. Bartolijem pa o razmerah v isterskem dež. zboru. Žal, da me vemo, kaj je cesar v tem oziru povedal dr. Bartoliju, vsekako bi nas to bolj zanimalo in je večje važnosti, kakor dialog s Klunom.

Shod zaupnih mož v Beljaku.

V nedeljo so se sešli levičarski in nacionalni zaupni možje v Beljaku, da se tam zaprisežejo za bližajočo se deželnozborško volitve. Zvonec sta na tem shodu nosila tista znana ničla posl. Ghon kot zastopnik levičarjev in politični „August“ — po sodbi „N. Fr. P.“ — dr. Steinwender. Ko je Ghonu in Steinwenderu sapa pošla in so bili maloštevilni zaupneži po govorih in pijači primerno pripravljene, so z navdušenjem vzprejeli resolucijo, nanašajočo se na organizacijo levičarjev in nacionalcev na gorenjem Koroškem. Na Koroškem bodo zdaj levičarji in nacionalci samo jedna stranka.

Vnanje države.

Bismarck proti Poljakom.

Odkar je nemška vlada poznanjskim Poljakom nekoliko prijaznejša, odkar jih več ne ubija tako, kakor Francoze v Alzaciji, so Nemci silno nezadovoljni. Zahtevajo, naj se obnovi Bismarckov program glede Poljakov in kot demonstracijo zoper oficijelno politiko so priredili izlet Poznanjskih Nemcev h knezu Bismarcku v Varzin. Bismarck je pri tej priliki označil pomen poljskega vprašanja za Nemčijo. Nemčija se za nobeno ceno ne odreče Alzaciji in takisto tudi ne Poznanjaku. Alzacija je potrebna v varstvo južne Nemčije, Poznanj v varstvo vzhodne meje. Poljskega plemstva ni smeti podpirati, potem bodo Nemci lahko izhajali s Poljaki. Poljski plemič je najreakcionarnejši stvar vseh časov. Kako bi se Nemčiji godilo, da se ustanovi samostojna Poljska, na to še misliti ni. Poljska bi bila agresivna in dokler bi ne imela Gdanska itd. bi bila vedno zaveznica sovražnikov Nemčije. Zanašati se na poljsko plemstvo, je dokaz politične nevednosti. — Bismarck je govoril precej obširno, a zabeležili smo le glavne njegove misli.

Oporoka grofu de Paris.

Umrli grof de Paris je zapustil politično oporoko, v kateri po daljšem uvodu pripoveduje, da se bo Francija povzdignila le če bo kristijanska in v kateri izreka upanje, da Bog še ni za vedno zapustil Francije, to se pravi, da jo je zapustil le za toliko časa, dokler ne bo spet kak operetni junak iz rodovine Orléans zasedel francoskega prestola. Francozi se iz teh izjav Orléansov le norčujejo. Imeli so že kraljev in cesarjev iz najraznovrstnejših familij in spoznali, kak blagoslov so jim bili.

Dopisi.

Iz Podgrada v Istri, 15. septembra.

[Izv. dop.] (Junaštvo italijanskega uradnika.) Zoilo Borri, c. kr. davkar v Podgradu, že kar besni in divja, kakor niti najmanj ni pristojno c. kr. uradniku in to vse z odobravanjem višjih oblastij. Kajti sicer bi te na toliko pritožb v „Sl. Nar.“ vender bile že kaj ukrenile. V davkarjem uradu še vedno hujska z občinskimi dokladami, izven urada pa se obnaša, kakor se slabše ne bi mogel niti zadnji italijanski . . . . . V tem ga podpira c. kr. davčni adjunkt Godina (ime kaže, da je „puro sangue“), kateri se je neki dan celo tako predrazil, da je iz gostilne zganjal družbo gospej in gospodov, ker da bo on tam večerjal! Zaradi nedostojnega obnašanja davkarjevega, odpovedal mu je g. Jenko stanovanje v svoji hiši. A davkar maščeval se je, ko se je te dni selil prav po — italijansko. Selil se je na državne troške, kajti pohištvo prenašali so mu davkarški slugi, eksekutorji in njih pomočniki, osem od države plačanih mož.

Davčna eksekucija je bila za oni dan zaustavljena. Zvečer pa je cela ta druhal pod vodstvom davkarja in adjunkta in sodelovanjem soproge davkarjeve uprizorila v praznem stanovanju v 2 nadstropji omenjene hiše nesramen škandal. Okna stanovanja razsvetlili so z lampijoni, popivali, tučili in skakali, da se je hiša tresla in so vaščani vkup vrela gledat, kaj se je zgodilo. In ko so ljudje videli vse to, so se pripravljali, da bi razgnali besnečo druhal, a g. Jenko jih je pomiril. Prišlo bi bilo gotovo do pretepa. Vse to nadaljevali so po cesti do novega stanovanja. Gosp. Jenko, ne huteč priti v dotiko s to druhaljo, ki je razgrajala po njegovi hiši, zahteval je brzojavno pomoči od c. kr. okrajnega glavarstva, a to niti — odgovorilo ni! Položaj se torej vedno bolj jasni. . . . . (Tu smo morali pretrgati, ker bi sicer konfiskovani bili. Op. ured.)

Iz Ormoža, 12. septembra. [Izv. dop.] (Narodnogospodarske reči.) Na poziv okrajnega odbora zbrala so se občinska predstojništva ormoškega okraja in nekateri okrajni zastopniki dne 16. avgusta v dvorani ormoške čitalnice v Ormožu na posvetovanje po objavljenem dnevnem redu. — S početka zborovanja spominja se okrajni načelnik g. dr. Ivan Geršak žalostnega prigodka, kateri je Najvišjo cesarsko hišo zadel s smrtjo nadvojvode Viljema ter izrazi svoje sočutje, kateremu pritrdijo vsi navzoči vstavši s svojih sedežev ter sklenejo sporočiti to c. kr. namestniku ekselenciji g. baronu Kúbecku po okr. načelniku gosp. dr. Ivanu Geršaku brzojavnim putem. Na ta brzojav je c. kr. okrajno glavarstvo po ukazu c. kr. namestništva okrajnemu odboru prijavilo, da je Njega Velečanstvo najmilostiveje račilo izreči Najvišjo zahvalo za izraženo sožalovanje. — Z ozirom na ukaz dež. odbora dne 30. maja 1894, št. 4314 in 3362 o načrtu zakona, glede povzdiga govedoreje, poroča obširno okrajni načelnik g. dr. Ivan Geršak in se je na vprašanja, katera je v tej zadevi staval dež. odbor, sklenilo odgovoriti tako le:

1. Železi je, da bi bil tudi okr. načelnik ali njegov namestnik ud ogleadne komisije za živino za celi okraj;
2. v zakon naj se vzprejme določba, da se morajo tudi taki biki licencirati, katere rabijo posestniki za pripuščanje samo svoje živine;
3. umestno bi bilo, da se namesto regionalnih razstav vpelja v načrtu zakona označeni ogledi goveje živine;
4. občinski uradi do sedaj niso izvrševali po zakonu o povzdigi govedoreje pristojne jim pravice kaznovanja in bi bilo toraj jako železi, to pravico kaznovanja prenesti na politična okrajna oblastva;
5. podpore, katere dajeta država in deželni zbor za nakup bikov čistega plemena, za premiranje plemenskih bikov pri ogledih goveje živine in za premiranje plemenskih bikov pri licenciranji, naj se na noben drug način ne porablja;
6. ormoški okraj ne spada do sedaj v nobeno izključivo plemensko okolico in se naj bolje v tem okraju upeljava pingavsko pleme;
7. priporoča se, naj bi se okrajnemu zastopu dala pravica, da po zaslišbi c. kr. kmetijske družbe in v sporazumljenji z deželaim odborom določuje pleme v svojem okraju. — Na ukaz dež. odbora glede rešitve ribolovnih pravic poroča okrajni odbornik g. Makso Robič in se je vzprejel predlog našega poslanca g. Jermana. Na dotična vprašanja dež. odbora sklenilo se je odgovoriti tako le: Ustanovitev ribolovnih krožij je železi, v to svrho mora se vršiti odkup in se nima odkupiti izvrševanje ribištva temveč ribolovne pravice kot take. Z ozirom na ukaz dež. odbora o slučajni noveli k obč. vol. redu poroča g. Vekoslav Kranjc in se je v tej zadevi storil sledeči sklep: Izmej 33 občin ormoškega okraja je samo 6 takih (Hum, Jastrebeci, Pušenci, Središče, Solovci in Trgovišče), ki nemajo občinskih delov ali krajev. Tam pa, kjer taki obč. deli ali kraji (katastralne občine) so, nij zastopstvo teh v občinskem zastopu navadno povoljno. Pri volitvah so skoraj povsod borbe (Osluševci Cvetkovci, Velika nedelja „Spodnji“ in „Gornji“, Vodranci-Godeninci, Franjkovci-Loperšice, Koračiči-av. Tomaž itd.) Občani cepijo se v stranke in močnejša vlada in zmaguje nad slabšeje. Vsled tega hira delovanje občinskih zastopov in ne odgovarja splošnim zahtevam niti splošni koristi. Z ozirom na to sklenejo zbrani občinski predstojniki ormoškega okraja in navzoči okrajni zastopniki, okrajnemu odboru svetovati, naj isti dela na to, da se jednak zakon, kakor je za Tirolsko in Predarelako zakon z dne 14. oktobra 1893, št. 32 dež. zak., tudi pri nas uvede. Konečno ponovi se občinskim zastopnikom ukaz okrajnega odbora dne

Dalje v prilogi.

6. maja 1894, št. 135, izdan vsled ukaza dež. odbora dne 16. aprila 1894, števil. 7900, da se mora občni zbor občanov, imajočih volitveno pravico, v smislu § 75. obč. reda vršiti v vseh slučajih, kjer se gre za naloge, ki presegajo 20% neposredne dave ali 15% užitnine. Ti sklepi storili so se s pomočjo obč. predstojnikov in odbornikov, ker okrajni odbor in zastop ne moreta delovati, ker še ni Najvišjega potrjenja načelnikovega in njegovega namestnika, ki sta bila izvoljena že dne 24. januarja 1894. Na drugi strani pa se iz tega vidi, da vsi narodni slojevi ormoškega okraja radoatno žrtvujejo svojo pomoč, če gre za obče koristne in narodno-gospodarske reči.

Družbe sv. Cirila in Metoda redna IX. velika skupščina

dne 7. avgusta 1894. leta v Novem mestu.

(Dalje.)

VI mesto glavnega blagajnika, deželnega odbora dr. Josip Vošnjaka, poroča o denarnem družbinem stanju za leto 1893 ud družbinega vodstva, deželni arhivar Anton Koblar.

Račun za VIII družbino leto 1893 kaže: Dohodki: 1. Doneski podružnic 7915 gld. 50 kr.; — 2. Pokroviteljnine 866 gld.; — 3. Podpora sl. dež. zbora kranjskega 1000 gld.; — 4. Podpora sl. mesta Ljubljanskega 500 gld.; — 5. Darila in kronini darovi 2583 gld. 54 kr.; — 6. Kronin dar nabran od „Slov. Naroda“ 2716 gld. 70 kr.; — 7. Volila (dr. Škofič, dr. Čuček, itd.) 1443 gld. 57 kr.; — 8. Za prodane družbine kajizice 232 gld. 16 kr.; — 9. Obresti od naložene glavnice 601 gld. 90 kr.; — skupaj 17 859 gld. 37 kr. — Troški: 1. Za družbine šolske zavode v Trstu in okolici 6616 gld. 66 kr.; — 2. Za družbine šolske zavode v Gorici in okolici 3300 gld.; — 3. Za šolski vrtec v Celji 320 gld.; — 4. Narodno šolstvo na Koroškem itd. 1463 gld. 79 kr.; — 5. Podpore podružnicam 656 gld. 97 kr.; — 6. Tak družbinih knjig 252 gld. 96 kr.; — 7. Vezanje, razpošiljanje družbinih in drugih knjig 818 gld. 95 kr.; — 8. Za dijaške kuhinje 50 gld.; — 9. Nagrade pisateljem 50 gld.; — 10. Nakup molitvenih, učnih in zabavnih knjig 1095 gld. 98 kr.; — 11. Nakup stavbšča za šolo v Velikovcu 1250 gld.; — 12. Razni troški 448 gld. 99 kr.; — skupaj 16 324 gld. 30 kr. — Prebitek znaša torej 1535 gld. 7 kr. — Saldo 31/12. 1892 znaša 14 697 gld. 6 kr. — Saldo 31/12. 1893 znaša 16 232 gld. 13 kr.

Z veseljem konstatujem, da so tudi v 8 družbinem letu se dohodki zvišali in da so presegali troške za znesek 1535 gld. 7 kr. Najvažnejša točka so doneski podružnic, na katere se mora glavna družba najgotoveje zanašati. In zato bi pač morale vse podružnice spojnjevati svoje dolžnosti, vsako leto nabirati doneske ter jih v prvi polovici leta, kakor določuje § 10. družbinih pravil, poslati vodstvu. Glede tega še ni vse tako urejeno, kakor bi bilo želeli v prospeh naše družbe. Leta 1893. so sicer znašali doneski 17 915 gld. 50 kr., kar je najvišja vsota, od kar družba deluje, vendar bi ta znesek lahko bil še večji, ko bi vse podružnice delovale, kakor bi morale. Nobenih doneskov niso poslale sledeče podružnice: Ribnica, Šoštanj, Kropa, Kamena Gorica, Dobrava, Braslovče, Turjak (se l. 1894 preustrojila), Kranjska gora, Sevnica, Črnomelj (spi že tri leta), Senožeče, Begunje pri Cerknici, Ponikve, Logatec (spi že tri leta), Šmarje pri Celji, Rečica pri Mozirji, Smednik (spi že štiri leta), Ormož, ženska v Ilirski Bistrici (spi že pet let), Kanal na Goriškem, Pliberk, Črna, Št. Lenart v slov. goricih (spi že pet let), Priblavec, Škofja vas pri Celji, Laški trg in Libelče. Torej od 124 podružnic jih 25 ni splošno svojih dolžnosti, več kot peti del. Nujno prosim, da bi podružnice, na katerih sloni družba, ne opešale, temuč da bi vse brez izjeme s podvojeno silo lotile se dela; da blagajnik v poročilu za l. 1894 ne bo imel imenovati nobene podružnice, ki ni poslala doneskov.

Mej ostalimi dohodki zavzamejo prvo mesto kronini darovi. Družba prejela je prvih kron 10 600 in sicer 5 433 40 nabranih od uredništva „Slov. Naroda“, oziroma g. Josipa Nollija, kateremu bodi izrečena družbina zahvala. Vsi dohodki so znašali 17 859 gld. 37 kr., blizu za 9000 gld. več, kakor l. 1892. in bili sploh največji, odkar družba deluje.

Največ troškov ima družba za šolske zavode v Trstu in v Gorici z okolico. Z peterozredno

šolo v Trstu z otroškimi zabaviščem, za zabavišča v Rojanu in na Greti je družba potrosila leta 1893. 6616 gld. 66 kr., za podporo „Sloginih“ šolskih zavodov, za otroška zabavišča v Podgori, Pevmi in Ločniku 3300 gld. Za šolo, ki se bode zidala pri Velikovcu, nakupila je družba primerno stavbišče za 1250 gld.

Po odbitih troških se kaže prebitek, kateri se je priložil glavnici, ki je koncem leta 1893 znašala 16 232 gld. 13 kr., naloženih pri raznih narodnih denarnih zavodih.

Končno naj bodo omenjene podružnice, katere so nabrale nad 100 gld. letnih doneskov: Prva Ljubljanska, Šentjakobsko-Trnovska, Šentpeterska v Ljubljani, Novomeška, Šišenska, Graška izven akademijske, Kranjska, Tržaška moška, ki je nabrala za tamošnje šolske zavode 908 gld., Idrijska, Zatičniška (200 gld.), Litijska (290 gld.), Trnovo-Bistriška (176 gld.), Trboveljska (236 gld.), ženska v Trstu (370 gld.), Šent-Ivanska pri Trstu, ženska v Gorici (200 gld.), Tolminska, ženska šentpeterska v Ljubljani (313 gld.), ženska v Kamniku (163 gld.), ženska v Ormoži, ženska Cerkljsko-Planinska (241 gld.), ženska Št. Jakobsko-Trnovska v Ljubljani (630 gld., reci šest sto trideset gld.), ženska v S. žani (217 gld.), ženska v Dornbergu, Slovenje Bistriška (265 gld.), ženska v Št. Vidu nad Ljubljano, Stari trg pri Ložu, moška in ženska, ženska v Tolminu (300 gld.) Sežanska, Lutomerska, ženska v Postojini (214 gld.), Tebarska (220 gld.) Ljubljanske podružnice so tedaj nabrale 1893. l., 1306 gld. 15 kr. Sploh je tudi to leto naše narodno ženstvo bilo močen steber naši družbi, za kar mu bodi izrečena najsrčnejša zahvala.

Dalje prih.)

Domače stvari.

— (Umrl) je danes dopoludne v Idriji gosp. Vinko Lapajne, trgovec, svoj čas marljiv sotrudnik slovenskih listov, star 33 let. Pokojnik je bil navdušen rodoljub. Bodi mu časten spomin!

— (Slovensko gledališče.) Licitacija lož v dež. gledališči v Ljubljani za sezono 1894/95 vršila se bode za slovenske predstave, kakor smo že včeraj naznanili, v četrtek dne 20. t. m. točno ob treh popoldne v deželnem gledališči. Opozarjamo vse dosedanje lastnike lož in druge prijatelje gledališča, da naj se kolikor mnogobrojnejše udeležijo licitacije ter na ta način omogočijo, da dobi naše narodno podjetje stalno gledališko občinstvo, katero bode napolnjevalo vsak večer slovenske predstave. Ker je letošnji repertoar sestavljen skoro zgolj iz novitet in se bode vsaka nova igra ponavljala in to tem več, ker bodo letos po tri slovenske predstave na teden, kazalo bi, da bi se po dve rodbini zjediniili na jedno ložo tako, da bi jo imela jedna na „par“ druga pa na „uepar“ na razpolaganje. Zanimanje za letošnjo sezono je splošno in, kakor upamo tudi opravičeno. Kakor se nam namreč poroča, predstavljale se bodo že koj v oktobru mesecu novitete: drama „Ludovik XI“ veseloigra „Knjižničar“, narodni igrokaz „Graničari“, opereta „Mamzelle Nitouche“ in s popolno novo glasbo in uprizoritvijo priljubljeni igrokaz „Chonchon ali Materin blagoslov“. Novo angažovane moči gospodje Anič, Freudenreich, Ineman in gospa Anič učile so se pod vodstvom gg. učitelja Beleta in prof. Stritofa celo poletje slovenščine in so se iste že v toliko priučile, da bodo lahko v pravilni slovenščini in s pravim naglasom predstavljale svoje večinoma prve vloge. Kakor za dramo, tako so se tudi za opero vršile ves čas vaje za zbor, ki bode letos nastopil še v impozantnejšem številu nego lansko leto. Isto tako so tudi solisti ves čas študirali svoje vloge tako, da bode omogočena vedna premenjava v opernem repertoarju in se bodo premijere tako Smetanova krasna opera „Poljub“, Verdijev „Trovatore“ in Parmova izvorna slovenska opera „Urb grof Celjski“ mogle postaviti takoj na repertoar. Sestava bogatega repertoara za dramo in opero, nabava novih kostumov, pomnoženje igralnega in pevskega osebja je združeno z velikimi gmotnimi žrtvami, katere bode dramatično društvo le pri neprenehoma zelo dobrem obisku moglo premagati. Zategadelj je vsecega slovenskega rodoljuba dolžnost, podpirati to eminentno narodno podjetje, ker le tedaj bode moglo obraditi trajnega in resnega sadu.

— (Slovenska kazenska razsodba pri Tržaškem deželnem sodišču.) V soboto se je vršila pri Tržaškem c. kr. deželnem sodišču kazenska obravnava proti Antonu Glavini iz Šmarij v Istri radi zločinatva težkega telesnega poškodovanja;

predsedoval je sodišču g. svetnik Trnovc. Ker so obtoženci in priče iz slovenskega sela Šmarje, je bilo le naravno, da jih je izpraševal predsednik v slovenskem jeziku, in da je vodil obravnavo tudi v slovenskem jeziku. Po dovršeni obravnavi razglasi predsednik tudi razsodbo v slovenskem jeziku — kar se je že marsikdaj zgodilo in je popolnoma zakonito. Saj določuje naredba just. min. z dne 15. marca l. 1862. št. 8651., „da se ima gledati na to, da so pri kazenskih in končnih obravnavah, če so obdolženci zmožni samo slovenskega jezika, uradniki in zagovorniki popolnoma zmožni slovenskega jezika, da se obravnava vrši v slovenskem jeziku, in da se razsodba in kolikor mogoče tudi njeni razlogi objavijo v tem jeziku“. — A ta slovenska razsodba je razburila laško časopisje. „L' Indipendente“ imenuje to kazensko obravnavo „nov in obžalovanja vreden slučaj“ in napada radi tega g. svetnika Trnovca. Isti list piše pri tej priložnosti, da je bilo videti, da je sedanji predsednik c. kr. višjega sodišča odbranil gotove tendence je iznaraviti laški značaj Tržaškemu deželnemu sodišču s tem, da je pri svojem nastopu posegel v one oddelke, pri katerih se je začel rabiti jezik, ki ni lašk. No, mi privoščimo gosp. predsedniku c. kr. višjega sodišča to hvalo iredentističnega lista „L' Indipendente“ in se še manj bojimo groženj istega lista. Resneje se nam vidi opazka v „Il Mattino“, kateri je menda organ Tržaške vlade. Isti list piše o rečeni kazenski obravnavi: „Ne bi se bilo mislilo, da se vrši glavna obravnava v Trstu, če bi ne bila govorila laško državni pravdnik in zagovornik“. To, kar piše „Il Mattino“, je žalibog resnično, a tudi označuje, kako malo pravic uživa slovenski jezik pri Tržaškem c. kr. deželnem sodišču, katero ima večinoma slovensko prebivalstvo. Vprašamo samo: Zakaj c. kr. državno pravdnikstvo govori in piše konsekvantno in zmiraj le laško, tudi če obtoženec ne ume drugega kakor slovensko? Ali mar slovenski jezik ni tudi sodni jezik? In ker je postopanje gosp. sodnega svetnika Trnovca popolnoma zakonito, smo radovedni, kako bo predsedništvo tega sodišča branilo njegovo zakonito postopanje in njega sodniško čast?

— (Čudno izjavo) je storila te dni „Triester Zeitung“. V poštni palači v Trstu se je namreč postavil nov velik kip cesarjev, predstavljajoč v nadživotni velikosti vladarja v opravi reda zlatega runa „Tr. Z'g“ govoreč o tem, omenila ja, da bi bilo jako umestno, zagraditi kip z visoko železno ograjo, da ne bi mogel kdo poškodovati kipa, ker je vsakomur pristopen! Ta opomba pač spominja živo na drug spomenik v Trstu, katerega stražijo — zdaj preoblečeni redarji!

— („Glasbena Matica“ in zasebni glasbeni učitelji.) Z ozirom na naznanila nekaterih zasebnih glasbenih učiteljev, ki hočejo po metodi, uvedeni v „Glasbeni Matici“, poučevati igranje na klavirju, se nam piše: Mogoče je pač, da hočejo dotičniki za isto nagrado in po istem načrtu poučevati, nikakor pa ne morejo po isti metodi. Odkar je uvedena v „Glasbeni Matici“ sedanja metoda, ni nihče poučeval po njej, ki bi bil sedaj zasebni učitelj v Ljubljani, da se že ne oziroma na razne druge okoliščine, ki pridejo še v poštev. Toliko v pojasnenje.

— (Osobne vesti.) Dosedanji vojni mestni poveljnik v Ljubljani stotnik g. J. Fukatko stopil je v zaslužni pokoj. Na njegovo mesto premeščen je kot provizorni mestni poveljnik stotnik Daniel Bastaja iz Budimpešte v Ljubljano.

— (Vojaške vesti.) Po novih odredbah za organizacijo deželne brambe spadata brambovska batalijona 24 (Ljubljana) in 25 (Novo mesto) k 4. brambovskemu polku v Gradcu. Dozdaj v Ljubljani nameščeni štab brambovskega polka št. 5 pa je premeščen v Trst. Štabu pripadajoči štabni in višji častniki so odšli te dni v Trst.

— (Zgradba nove brambovske vojašnice.) Deželni odbor kranjski je dobil od ministerstva za deželno brambo poziv, naj da izdelati načrte za dogradbo k brambovski vojašnici v Ljubljani, kakor jo je določila lokalna komisija dué 28. julija, ter da pripravi vso stvar za potrebno posvetovanje v deželnem zboru.

— (Domači izumitelj.) Naš rojak g. Ivan Bajde, izumitelj klavirja na lok in klavirskih citer, je imel zadnji čas svojo iznajdbo razstavljeno na Dunaji. Strokovnjaki so se o njej izrekli jako ugodno in ugledna „Oesterreichische Musik & Theater Zeitung“ je priobčila poudobu izumitelja in njegovega

umotvora, ter se o poslednjem izrekla jako laskavo. Cesar je naklonil podporo izumitelju 100 gld. v priznanje. Vzlic temu siromaški izumitelj, ki živi v jako neugodnih materijelnih razmerah, ni našel na Dunaji tiste pomoči, katere bi bilo treba za praktično izkoriščenje njegove iznajdbe in se je zategadelj vrnil v svojo domovino. Želeli bi bilo, da najde nadarjeni izumitelj podpornikov, ki bi mu šli na roko.

— (Kronski darovi družbi sv. Cirila in Metoda.) Uredništvu našega lista so poslali: Gospod J. Pr. 4 krome in A. H. 1 krono, oba v Ljubljani, pod geslom „Bog in narod!“ — V Konškovi gostilni v Trojanah zbrana družba 9 kron; darovali so: gospa Konšek in gđca. Marica Novak vsaka 2 kroni; gđci Mici Krasnik in Mici Koželj, in gg. Konšek, Josip Novak in Zdravko Novak, vsak po 1 krono. — Skupaj 14 kron. — Živeli rodoljubni darovalci in darovalke in njih nasledniki!

— (Nova vila.) Prihodnje dni začel se bode kopati ter polagati temelj novemu poslopju ob Tržaški cesti nasproti d. železnemu muzeju, kjer bode stavbinski mojster g. Viljem Treo zgradil krasno dvonadstropno vilo („Vila Milena“). Vila bode obdana z lepo železno ograjo ter bode imela v ozadij prostoren vrt.

— (Vozni red na južni železnici) se bode z dnem 20. t. m. nekoliko spremenil. Z dnem 1. oktobra pa stopi v veljavo zimski vozni red.

— (Nova ognjegasna društva) Gasilno društvo se je ustanovilo v Dovjem, za vasi Dovje, Mojstrana in sosedne občine. Istotako v Starem trgu pri Poljanah v Črnomaljskem okraju. Obe društvi sta že predložili pravila v potrjenje. — Tudi v Želimiňah v ljubljanski okolici se snuje gasilno društvo.

— (Vodovod v Kočevji.) Pripravljalna dela za vodovod v Kočevji so končana. Grajenje se začne še letos tako, da bo vodovod že prihodnje leto gotov. Načrt je izdelal dež. inženir g. Hraský. Troški so preračunjeni na 70.000 gld., h katerim je deželni zbor kranjski dovolil 60.000 gld.

— (Poročil) se je dne 17. t. m. v Št. Ilju v slov. Goricah učitelj gosp. Mijo Vanhanik z gospodično Meko Thaller iz rodoljubne hiše v Železnikih.

— (Slovenski listi v Gorici.) Odslej bode izhajalo v Gorici, — kamor se preseli „Primorski list“ — pet slovenskih političnih listov in štirje nepolitični. In vendar je še te dni vprašal „Corriere“, ko je nekdo opazil pri Goriškem brzojavnem uradu tudi slovenske tiskalice, nekako naivno-predrzo: „In che paese siamo“, kakor da bi bila Goriška kje tam doli v Kalabriji ali Sciliji!

— (Nesreča.) V novem pristanišči v Trstu je prišel delavec Ivan Stepančič tako nesrečno mej dva železniška vagona, da so mu bila polomljena vsa rebra in je umrl kmalu potem. Bil je oženjen in oče dveh otrok.

— (Razstava v Voloski.) Dne 27. in 28. septembra t. l. priredi kmetijska podružnica v Voloski regionalno razstavo, na kar opozarjamo zlasti kmetovalce iz sosednih okrajev na Kranjskem. Razstava obeta, da bo jako zanimiva in bogata.

— (Parne tramvaj na Furlanske m.) Uprava furlanske lokalne železnice je predložila vladi splošni načrt za zgradbo parne tramvajske proge od Črvinjana do Ogleja. Proga bi bila dolga 8-43 kilometrov in bi veljala po proračunu 312 000 gld., torej po 37 000 gld. za kilometer.

— (Umrli je) v Zagrebu g. Anton Kocian, rodom Slovenec, posestnik obče znane gostilnice „pri Mandalici“, kjer so se v minulih časih, posebno okolu l. 1870., zbirali odlični hrvaški rodoljubi v politična posvetovanja in so tudi pozueje ostali gostje priproste gostilne. Pokojnik je bil dvajset let neprenehoma občinski zastopnik in obče član, posebno v opozicijskih krogih.

— (Bicikliška dirka v Zagrebu.) Hrvatski klub biciklistov „Sokol“ v Zagrebu priredi dne 23. septembra 1894 veliko dirko po naslednjem vzporedju: I. Handicap na 2000 metrov. Udeležiti se ga morejo vsi člani hrvaških in slovenskih društev. Nagrade: trije srebrni častni znaki. — II. Dirka za prvenstvo v kraljestvih Hrvatski, Slavoniji in Dalmaciji na 5000 metrov za vse vrste dvokoles. Udeležiti se smejo vsi v rečenih kraljestvih stalno bivajoči člani društev v teh kraljestvih, ako so se bili za dirko dne 20. avgusta 1894 oglasili. Zmagovalec dobi naslov „Prvak biciklistov v kraljestvih

Hrvatski, Slavoniji in Dalmaciji za l. 1894.“ Nagrade: 1. zlata svetinja in častni dar; 2. srebrna; 3. bronova svetinja, a vodilec dobi bon 30 kron. Zmagovalec l. 1892. je bil g. Viljem Boršič, član H. K. B. „Sokol“, l. 1893 g. Milan Huth I. H. D. B. — III. Vožaja na 1000 metrov. Udeležiti se je smejo vsi člani hrvaških in slovenskih društev, ki še pri nobeni javni dirki na dirkališču niso dobili prve nagrade. Nagrade: trije srebrni častni znaki. — IV. Vožaja na 50 kilometrov. Udeležiti se je morejo vsi člani hrvaških in slovenskih društev. Nagrade: trije srebrni častni znaki. Voditelji: za vsake tri kolobarje po krono. Oglasila vzprejema g. Emil Darany v Zagrebu, Duga ulca 26, do petka dne 21. septembra ob 8. uri zvečer. Začetek točno ob 3. uri popoldne. Vstopnina: Cerkle-sedišče 50 kr., ostala sedišča 30 kr., stojišče 10 kr.

— (Rojstna hiša Preradovičeva pogorela) Pri požaru v selu Grabovnici pri Pitomati dne 4. t. m. pogorelo je 13 hiš in 21 gospodarskih poslopij; mej njimi tudi rojstna hiša slavnega pesnika-prvaka hrvaškega Petra Preradoviča.

— (Nesreča na železnici.) Mej postajama Lič in Fužine na R. ško Karlovski železniški progi se je podrl del stropa 861 metrov dolgega tunela Kobiljak, ko je vozil skozi njega tovorni vlak. V tunelu so popravljali delavci obok. Lokomotiva in 10 vagonov je skočilo s tira, ter je poslednjih pet vagonov bilo popolnoma zdrobljenih, tovarno blago pa uničeno. Strojevodja, kurilec in vođa vlaka so bili lahko ranjeni, jeden sprovodnik pa težko. Z Reke je prišel vlak na pomoč. Promet je bil nekaj časa ustavljen.

**Slovinci in Slovenke! ne zabite
družbe sv. Cirila in Metoda!**

Razne vesti.

* (Zgodnja zima v Švici) Tudi v Švici je padlo v poslednjih dneh obilo snega in je nastal prav znaten mraz. V mnogih krajih je vse zmrzalo. Hóтели so navzlic temu še vedno polni, posebno Angležev je še veliko.

* (Zgorelo pokopališče.) V občini Ellemer v Velko Bečkereškem okraju na Ogerskem je šlo nekoliko srbskih žen moliti na grob nekega nedavno umrlega moža. Kadile so z mirjem, katero so stresale na žareče oglje. Po neprevidnosti padle so iskre v suho travo, ki se je unela. Ogenj se je razširil tako hitro, da so v tleh urah zgoreli vsi leseni križi na pokopališču. Tudi nekatere druge objekte je ogenj hudo poškodoval.

* (Grozen prizor v zverinjaku) V Luksemburgu je raztrgal v tamošnjem zverinjaku veliki tiger hčer krotilca Leroux-a pred očmi očeta. Ko je oče priskočil hčer na pomoč, napadel je tiger tudi njega in ga tako razmesaril, da je nesrečnež kmalu potem umrl.

* (Anarhistički napad v igralnici v Monte Carlo.) Veliko razburjenost je prouzročil znani anarhist Menozzi iz Milana v gosto napolajeni igralni dvorani v Monte Carlo. Začel je groziti navzočim in ustrelil večkrat z revolverjem mej množico, potem pa pobegnil čez mejo na Francosko.

* (Moderer kot rešitelj življenja.) Da je že mnogo žensk zbolelo in tudi umrlo vsled prebudo zadržanega moderca, je znano. Novo pa je, da bi moderer rešil življenje nosilki. Tak slučaj se je pripetil te dni v Draždanih. Mlado gospodično podil je izvozniki voz in sta ji šla dva kolesa čez život. Na splošno začudenje pa je povozena ustala in šla nepoškodovana sama domu. Močan moderer varoval jo je in ji morda rešil življenje.

* (Gozdni požari na Španskem.) V poslednjem času je bilo na Španskem mnogo velikih gozdnih požarov. Ljudstvo je vse preplašeno in se boji za žitne shrambe. Sodi se, da zažigajo anarhisti.

Književnost.

— Staroslovenska čitanka za višje razrede srednjih šol. Sestavil dr. Jakob Sket, c. kr. profesor. Mehko vezana po 1 gld. 50 kr. Na Dunaju. V c. kr. zalogi šolskih knjig. 1894. Str. LX + 180 v 8°. — Knjiga se deli v štiri dele. Uvod obseza v 10 sestavkih sledečo vsebino: 1) Indoevropski jezik in rodovi slovanski, 2) sorodnost slovanskih jezikov, 3) črtice o prosveti starih Slovanov, 4) slovenske naselbine v IX. stoletju, 5) državne in cerkvene razmere Slovencev do X. stoletja, 6) sv. Ciril in Metod, 7) staroslovenska književnost, 8) staroslovensko pismo, 9) staroslovenski jezik, 10) staro- ali panonsko slovenski spomeniki. Te sestavke so spisali znani slovenski šolniki, kakor nadzornik J. Šuman, ravnatelj Fr. Hubad in D. Nemančič, ter profesorji S. Butar, dr.

Fr. Kos in dr. J. Sket. Drugi del (str. 1-86) obsega stsl. slovnico: I. glasoslovje, II. oblikoslovja, III. Nekatere posebnosti iz stsl. skladnje. Tretji del podje na str. 87-139 staroslovensko berilo, in sicer A. Glagoljski spomeniki: I. iz zografskega evangelija, II. iz spomenika „Glagolita Clozianus“, III. iz Marrijinskega evangelija, IV. iz Asemanijevega evangelija, V. iz sinajskega evhologija, VI. iz sinajskega psalterja. — B: Cirilski spomeniki: I. iz superselskega zbornika, II. iz Savinega evangelija ali iz Savine knjige. Vsi vzgledi so takani v cirilici točno po izvirnikih; le na prvi strani čitamo jeden evangelij v glagolici. Na koncu knjige (140-177) je staroslovenski slovarček, s čegar pomočjo bodo učenci v kratkem času mogli čitati stsl. spomenike. Ker je ministerstvo z dnem 27. avgusta t. l. št. 20 039 to čitanko potrdilo kot učno knjigo, vzame se lahko že to šolsko leto v porabo na naših srednjih šolah. Uredba knjige je srečna in šolniki, ki so jo pregledali, jo močno hvalijo. Dobiva se po knjigarnah, ali pa neposredno iz c. kr. šolske zaloge (K. k. Schulbücher-Verlags Direction) na Dunaju. Knjigo je prav čedno namislila tiskarna Mehitaristov na Dunaju.

— Slovanska knjižnica. Snopič 25. prinaša „Národne pripovedke v Soških planinah.“ Iz naroda za narod zbral in napisal A. G. — I. Ta prvi del obsega deset pripovedk: Sveti papež Gregor; — Lucifer se izveliča; — Micika, ali ni bila v kamrici; — Tri vrane; — Zlatolasi trojčki; — Oče in sinova mašnika; — Matka; — Pijmo ga še na čast sv. Jevanu; — Sirotica Marjetica; — Desni razbojnik. Vse te pripovedke so kaj mikavne in bodo izvestno ugajale sebosno priprostejšim ljudem.

— „Argo“, Zeitschrift für krainische Landeskunde, ima v št. 8. naslednjo vsebino: Risseskizzen aus Italien; — Die rätselhaften Fallen vom Laibacher Moore; — Antike Ackergeräthe von Mautnitz; — Römische Ansiedlung und Ziegelei bei Brezovic; — Thomas Chrö, Fürstbischof von Laibach; — Die Krebsseuche von Krain; — Mittheilungen aus dem Museum.

— „Učiteljski Tovariš“, glasilo „Slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani“, ima v št. 18. naslednjo vsebino: Močnikova in Cigaletova slavnost; — Jos. Kragl: Čemu in kako naj se pri šolski mladini vzbuja veselje do varčnosti? — Račun vdovskega učiteljskega društva; — m.—: Ljudsko šolstvo Trsta in njegove okolice; — Naši dopisi; — Društveni vestnik; — Vestnik.

— „Vienac“ ima v št. 37. naslednjo vsebino: Poslije nesreče; — Katarina Zrinjska na umoru; — Alois Jirásek i Stjepan Karlov: Raj svijeta; — F. Ivanišević: Kongres krščanskih arheologa u Splitu-Solinu; — Mirza Safvet: Pjesmo moja...; — Od Zagreba do mora; — Mirza Safvet: Zar je, dušo...; — Listak. — Ilustracije: Našačca iz doba rimskoga: relievi u kamenu; glinene posude; predmeti od bronza i relievi; stakleni predmeti i uresno biserje.

Brzojavke.

Budimpešta 18. septembra. V današnji seji proračunskega odseka avstrijske delegacije je dr. Pacak govoril o razmerah v okupiranih deželah in zlasti ostro grajal agrarne razmere, gospodarstvo policije, voluustvo in preganjanje uradnikov. Kallay je tajil in se skušal opravičiti.

Beligrad 18. septembra. Vlada je mislila vodjo radikalne stranke Pasića zapreti, češ, da je tudi zapleten v veleizdajsko afero Čebinčev, a Pasić je to izvedel in se z ladjo prepeljal na hrvaška tla ter odpotoval na Reko. — Začetkom oktobra se pelje kralj Aleksander v Budimpešto, da obišče cesarja Franca Jožefa.

Beligrad 18. septembra. Okrožni fizik Radovanović je zblaznel, boječ se, da pada nanj sum, da je sozarotnik Čebinčev. Ta dogodba obuja največjo senzacijo.

Milan 18. septembra. Policija je ujela več nevarnih anarhistov, mej temi Goričana Babaia.

Bruselj 18. septembra. Belgijska vlada je vojvodi d'Orléans prepovedala, nastaniti se na belgijskem teritoriju.

London 18. septembra. Dne 15. t. m. je japonska vojska naskočila kitajsko, utaborjeno v Pingyangu. Po več ur trajajoči bitki so Japonci zavzeli Pingyang. Kitajci so izgubili 16.000 mož, Japonci komaj 400.

Geneno domače zdravilo. Za uravnavo in ohranitev dobrega prebavljenja se priporoča raba mnogo desetletij dobroznane, pristnega „Müll-ovega Seidlitz-praška“, ki se dobi za nizko ceno in kateri upliva najbolj trajno na vse težkote prebavljenja. Originalna škatljica 1 gld. s. v. Po poštnem povzetju razpošilja ta prašek vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. drovni zalagatelj, na DUNAJI, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. I (16—10)

60.000 gld. je glavni dobiček Lvovskih sreček, ki se izplača samo s 10% odbitka. Opozorjamo naše cenjene čitatelje, da je žrebanje že dne 27. septembra.

„LJUBLJANSKI ZVON“
 stoji
 za vse leto 4 gld. 60 kr.; za pol leta 2 gld. 30 kr.; za četrto leta 1 gld. 15 kr.

Tujci:
 17. septembra.
 Pri Slonu: Goldhamer, Schwab, Aucez, Weiss z Dunaja. — Pleyer iz Trsta. — Burgstaller iz Pulja. — Širca iz Žaleca. — Polak iz Trbovelj. — Smolnikar iz Celovca. — Ostertag iz Sežane.
 Pri Misliti: Mandl, Klumpfinger, Abram, Stegerer, Bireno, Wagner z Dunaja. — Knezovich, Cervofia iz Trsta. — Bloss, Velepič iz Gradca. — Prenerstein iz Idrije. — Višnikar iz Ribnice. — Winterhalter iz Maribora. — Deu iz Postojne. — Mitrovich iz Zadra. — Namorš iz Jesulc. Modic iz Nove vasi.

Umrlj so v Ljubljani:
 14. septembra: Marija Selan, kajzarjeva hči, 9 mesecev, Illova št. 14.
 15. septembra: Elizabeta Rupnik, kuharica, 50 let, Kravja dolina št. 11.

V deželni bolnici:
 15. septembra: Franc Koblar, delavec, 26 let.
 V vojaški bolnici:
 15. septembra: Konrad Hofbauer, deželobrambovec, 24 let.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
17. sept.	7. zjutraj	741.1 mm.	8.2°C	brezv.	megla	0.00 mm.
	2. popol.	740.4 mm.	17.4°C	sl. zah.	obl.	
	9. zvečer	740.4 mm.	12.8°C	sl. szh.	obl.	

Srednja temperatura 12.1°, za 1.7° pod normalom.

Dunajska borza
 dne 18. septembra t. l.

Skupni državni dolg v notah	99	gld. 10	kr.
Skupni državni dolg v srebru	98	95	„
Avstrijska zlata renta	124	80	„
Avstrijska kronska renta 4%	97	80	„
Ogerska zlata renta 4%	122	70	„
Ogerska kronska renta 4%	96	75	„
Avstro-ogerske bančne delnice	1029	—	„
Kreditne delnice	370	75	„
London vista	123	91	„
Nemški drž. bankovci za 100 mark	60	87 1/2	„
20 mark	12	18	„
20 frankov	9	88	„
Italijanski bankovci	45	20	„
C. kr. cekini	5	88	„

Dne 17. septembra t. l.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	148	gld. 50	kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	196	—	„
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	127	25	„
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	123	25	„
Kreditne srečke po 100 gld.	196	40	„
Ljubljanske srečke	25	—	„
Rudolfove srečke po 10 gld.	24	—	„
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	169	50	„
Tramway-društ. velj. 170 gld. s. v.	316	25	„
Papirnati rubelj	1	34 1/2	„

Trgovskega pomočnika
 z dobrimi spričevali in lepega vedenja, izurjenega v trgovini z manufakturnim in specerijskim blagom, vzprejme takoj v svojo prodajalnico Ivan Vašek na Raki, Dolenjske. (1030—3)

Učne knjige
 za srednje in ljudske šole.
Dijaški koledar
 po 60 kr.
 Jurčičeve zbrane spise
 zvezek po 60 kr., vezan po 1 gld.
 prodaja
Anton Zagorjan
 knjigotržec (1040—2)
 v Ljubljani, na Kongresnem trgu, v Zvezdi.

Modno poročilo!
Novosti za jesensko sezono v konfekcijah za dame
„Golf-Capes“
 dežni plašči s separatno „Habsburg“-pelerino pri (1023—4)
Gričarju & Mejaču
 Ljubljana, Slonove ulice št. 9.

Oddasta se
2 mesečni sobi
 s polno opravo; oziroma se vzprejmeta dva dijaka v popolno oskrbovanje ter s porabo glasovirja v dobri družini. (1045—1)
 Kje? pove upravništvo „Slovenskega Naroda“.

Upravitelj (špan)
 več v tej stroki, energičen, ki se dobro razume v vse poljske poslove, se od 1. oktobra dalje vzprejma pri Njega prevzvišenosti grofa Rudolfa Erdödy graščinski upravi v Novem Marofu pri Varaždinu, Hrvatska. (1035—1)

Dobre, suhe slanine (špeha)
 se dobiva pri (1041)
 A. Lackner-ju v Črnomlju.

Vzprejmeta se: spreten knjigovodja
 in kupčijsko izurjen (1028—2)
komptoirist.
 Ponudbe pod naslovom: „Valjični mlin v Kranju“.

Posredovalnica služb
G. FLUX
 v Ljubljani, na Bregu šte. 6
 ima
veliko izbéro služb
 za pristojne posle vsake kategorije (moške in ženske), zlasti za kuharice (tudi k jedni ali dvema osebama), hišine, postunje in dekleta za vsako delo itd. itd. (983—10)

Posestvo
 v prijaznem Žalskem trgu, v Savinjski dolini, obstoječe iz hišnega in gospodarskega posloplja, kjer se nabaja tudi mesnica in kovačnica, vse v dobrem stanu, dalje iz 17 oralov njev in travnikov, kjer je nasajeno okolo 6000 k. hmelja, ter iz 5 oralov gozda, se pod ugodnimi pogoji prodá iz proste roke, ker so ljudje odmrli. — Več se izvé pri lastnici gospej Tereziji Lukofnak na Vranskem. (1036—1)

Najboljše voščilo svetá!
Fernolendt
 voščilo za čevlje.
 Cos. kralj. dež. priv.
 tovarna utem. l. 1835
 na Dunaji.
 To voščilo brez galice (vitriola) se lepo črno sveti ter vzdržuje usnje trpežno.
 Povesod v zalogi. (204-1)
 Zaradi ponarejanj naj se pazi natanko na moje ime
St. Fernolendt.
 Za naravno usnje svetle boje (Naturleder) izborna mazilo (crème).

C. kr. glavno ravateljstvo avstr. drž. železnic.
Izvod iz voznega reda
 veljavnega od 1. junija 1894.
 Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v srednjeevropskem času. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani sa 3 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)
 Ob 19. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inomost, Bregenz, Gurih, Geneva, Pariz, Steyr, Linz, Budejevice, Plzenj, Marijine vane, Eger, Karlove vane, Francove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.
 Ob 6. uri 7 min. zjutraj mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.
 Ob 7. uri 10 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Dunaj via Amstetten.
 Ob 11. uri 41 min. dopoldne mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.
 Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Selthal, Dunaj.
 Ob 4. uri 14 min. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inomost, Bregenz, Gurih, Geneva, Pariz, Steyr, Linz, Gmunden, Ischl, Budejevice, Plzenj, Marijine vane, Eger, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.
 Ob 6. uri 30 min. zvečer mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)
 Ob 5. uri 53 min. zjutraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipske, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Plzenja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Gmunden, Ischla, Aussee, Pariza, Geneva, Gurih, Bregenza, Inomosta, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Beljaka, Franzensfeste, Trbiža.
 Ob 8. uri 6 min. zjutraj mešani vlak iz Novoga mesta, Kočevja.
 Ob 11. uri 27 min. dopoldne osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipske, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Plzenja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneva, Gurih, Bregence, Inomosta, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Linca, Pontabla, Trbiža.
 Ob 12. uri 46 min. popoldne mešani vlak iz Novoga mesta, Kočevja.
 Ob 4. uri 48 min. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubnega, Selthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiža.
 Ob 8. uri 34 min. zvečer mešani vlak iz Novoga Mesta, Kočevja.
 Ob 9. uri 21 min. zvečer osebni vlak s Dunaja preko Amstettenu in Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)
 Ob 7. uri 33 min. zjutraj v Kamnik.
 „ 9. „ 05 „ popoldne „ „
 „ 6. „ 50 „ zvečer „ „
 „ 10. „ 10 „ zvečer „ „ (slednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)
Prihod v Ljubljano (drž. kol.)
 Ob 6. uri 56 min. zjutraj iz Kamnika. (4—211)
 „ 11. „ 15 „ dopoldne „ „
 „ 6. „ 30 „ zvečer „ „
 „ 9. „ 55 „ zvečer „ „ (slednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Komí (1031—2)
 več slovenskega in nemškega jezika, dober prodajalec, se vzprejme pod dobrim pogojem v trgovino z mešanim blagom pri Varlec-u & Umek-u v Brežicah.
Zgubil se je pes
 jasničar, črne barve, z znamko št. 354, sliši na klic „Tekel“. — Kdor ga najde, je naprošen, oddati ga v prodajalnici g. Feliksa Urbanc-a, „pod Trančo“, kjer se mu dá poštna nagrada. (1039—2)

Postranski zaslužek
 2160 goldinarjev na leto stalne plače si lahko zaslužijo osebe vsakega stanu v prostih svojih urah. Ponudbe na M. Linden & Co., Rotterdam, (Holandska). (Poštnina običajna za inozemstvo) (1043—1)

Plüss-Stauffer-lepilo
 je najboljšje za lepljenje zlomljenih predmetov, kakor steklo, porcelan, posodje, les itd. itd. Pristno le v kupcih po 20 in 30 kr. pri Franu Kollmann-u v Ljubljani. (705—7)

Namizni raki.
 Najizbornejše oplemenjene vrste, lovijo se vsak dan, da so vedno sveži, razpošilja pod jamstvom, da dospé še živi, v poštnih košaricah poštnine in colnine prosto po poštnem povz-tju: 110 kom. rakov za juho gld. 2.50, 80 kom. srednje namiznih rakov gld. 3.—, 60 kom. velikih rakov z debelimi škarjami gld. 3.50, 40 kom. solo-velikanov gld. 4.50 in 32 kom. solo-velikanov, jako fini, čudovite živali, gld. 5.25. (854—17)
F. Schapira, Stanislav št. 274, Galicija.

Dr. Friderika Lengiel-a
Brezov balzam.
 Ze sam rastlinski sok, kateri teče iz breze, ako se navrtá njeno deblo, je od pamtveka znan kot najizvrstnejše lepilo; ako se pa ta sok po predpisu izumitelja pripravi kemičnim potom kot balzam, zadobi pa čudovit učinek.
 Ako se namaže zvečer z njim obraz ali drugi deli polti, očijo se že drugi dan nezantne luskiné od polti, ki postane vsled tega čisto bela in nežna.
 Ta balzam zgledá na obrazu nastale gube in kôzave pike ter mu daje mladostno barvo; polti podleže beloto, nežnost in čvrstost; odstrani kaj naglo pege, žoltavost, ogerce, nosno rudečino, zajedce in druge nesahžnosti na polti. — Cena vrču z navodom vred gld. 1.50. (39—17)
Dr. Friderika Lengiel-a
BENZOE-MILO.
 Najmilejše in najdobrodejnejše milo, za kožo nalašč pripravljeno, 1 komad 60 kr.
 Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkóczy-ja lekarni in v vseh večjih lekarnah. — Poštna naročila vzprejema W. Heun, Dunaj, X.

Le še malo predstav!

CIRKUS HENRY

v Ljubljani, v Lattermannovem drevoredu.

Danes v torek dne 18. septembra 1894

briljantna predstava.

Benefic dražestne predstavljalke pepeljice male Henrijete. — Jako izbran vzporod. — **Nastop gospoda ravnatelja Henry-ja** kot umetnika na konju v njegovih izbornih produkcijah in skokih na neosedlanem konju. — **Mala beneficijantinja kot umetelnica na konji** v tej dovršenosti še neprekošana od nobenega drugega otroka. — Dalje nastop vseh angaževanih umetelnikov. — Predvajanje in jahanje najbolje izvežbanih šolskih in neosedlanih konj. — Šaljivi intermezzo vseh clownov.

Zadnjikrat:

Pepeljica

ali „stekleni čevlji“.

Velika opremna pantomima, po motivih istoimene pravljice kot pantomima aranžirana od c. kr. baletnega mojstra g. pl. Swittena v 3 oddelkih, izvršuje jo 50 tukajšnjih otrok, dečkov in deklic, v starosti 3 do 6 let.

Končno!

Cvetlični korzo!

Končno!

v slavnostno okrašenih vozovih, mala Henrijeta kot slavnostna kraljica!

Pol ure pred začetkom predstave koncert, ki ga izvršuje domači orkester.

Jutri v sredo dne 19. septembra 1894

(1046)

velika predstava.

Otvoritev hôtela.

Hôtel Lloyd

v Ljubljani, na Sv. Petra cesti števil. 9

v središču mesta, blizu južnega kolodvora, poštnega in brzojavnega urada.

✱ **20 elegantno urejenih sob.** ✱

Izborna, cenéna restavracija.

Gg. trgovskim potnikom dovoljujejo se znižane cene.

Omnibusi k vsakemu vlaku.

(964-7)

Karol Počivaunik, hôtelier.

Lvovske Srečke à 1 gld.

(1020-4)

Glavni dobitek

gld. 60.000 gld.

11 srečk 10 gld.

6 srečk 5 gld. 50 kr.

priporočata:

J. C. Mayer
in **A. Gruber.**

**Pred-
zadnji teden!**

Knjigarna

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg

Kongresni trg št. 2 Ljubljana Kongresni trg št. 2

priporočata svojo

popolno zalogo

vseh v tukajšnjih in v vnanjih zavodih, zlasti c. kr. veliki gimnaziji in c. kr. nižji gimnaziji, c. kr. veliki realki in c. kr. moškemu in ženskem učiteljski tukaj, privatnih šolah ter ljudskih in meščanskih šolah uvedenih (1017-4)

šolskih knjig

v najnovjših izdajah, broširanih in v trajnih šolskih vezih, po najnižjih cenah. — Priporočamo tudi

Dijaški koledar

za leto 1894/95. — Cena 60 kr., po pošti 63 kr.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Noll.

Jako praktične

šolske obleke

ogrtači, menčikovi s pelerino, haveloki

vsake velikosti v največji izbiro po jako nizkih cenah pri

Gričarju & Mejaču

Ljubljana, Slonove ulice.

(1023-3)

Licitacija lož.

Zaradi oddaje lož v deželnem gledališču za sezono 1894/95 vršila se bo dražba

v četrtek dne 20. septembra 1894. l.

v deželnem gledališču, in sicer dopoldne ob 10. uri za nemške, popoldne ob 3. uri pa za slovenske predstave.

Dražbeni pogoji se lahko vpogledajo v deželni pomočni pisarni vsak dan mej 11. in 12. uro dopoldne.

Deželni odbor kranjski

v Ljubljani, dne 17. septembra 1894.

(1044-1)

Najboljše se nalagajo glavnice

če se kupujejo

4% založnice gališkega zemljiško-kreditnega društva.

Iste donšajo

dobička več ko 4 odstotke

ter uživajo pravo

pupilarne varnosti, se ne smejo obdačiti in niso fatiranju podvržene,

se lahko vložijo kot kavcija

in kot vojaška ženitna kavelja; razen tega je vsakih 100 gld. založnic zavarovanih po hipotekarni vrednosti 253 gld. 33 kr.

Založnice se dobivajo po vsakokratnem dnevnem kurzu pri

J. C. MAYER-JU

banka in menjalnica v Ljubljani.

(568-31)

Schicht-ovo patentovano milo

z varstveno znamko labodom, je brezdvomno najboljšo sredstvo v dosegu **snežnobelega perila**, za čiščenje svilene, volnene in barvane tkanine,

kakor je dokazano, je to milo najboljšo **razkužujoče** sredstvo za vsake vrste perila in mimo tega popolnem neškodljivo za perilo in roke.

Radi izborne svoje kakovosti pa služejo isto tako

Schicht-ova štedilna jedernata mila,

ki so brez vsake konkurence. Ta mila imajo, kakor je že njih kakovost, jedno naslednjih varstvenih znamk. (535-5)

Jurij Schicht, Ustje nad Labo, tovarna mil, sveč in palmovega olja.

Lastnina in tisk „Národne Tiskárne“.